

כֹּחוֹ נֶשֶׁל אֱמוּנָה

סְפֹרוֹ נֶשֶׁל

רַבִּי אֶלְעָזָר

בֶּן רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּר יוֹחָאִי.

פִּחוּ שֶׁל אִמּוֹן

ספורו של רבי אלעזר בן רבי שמעון

צער רב היה לו לרבי שמעון בר יוחאי ממצבו של בנו, אלעזר. בן זה היה רחוק מרחק גדול מדרכו ומצפיותיו של אביו. האב הגדול היה עסוק בתורה מבקר ועד לילה. שיחותיו שיחות של קדש, מעשיו מדרכים אך ורק לפי התורה, ואין לו דבר בעולמו חוץ מתורה.

5 לעצמת זאת הבן נחשב לקשה תפיסה. מגיל צעיר כבר ראה שאין הוא מצליח בלמודיו, ונטש את ספסל הלמודים. במקום לפתח את מחו ונשמחו בחר לפתח את שריריו, והפך לאיש החזק בעיר. כשהתבגר החל לעסוק לפרנסתו בסבלות, והיה מזהים את כל רואיו בכחו העצום ובתאבונו הבריא. כך למשל מספר על מקרה בו הוריד מעליה הגג אל הרצפה שני חמורים שלמים עם המטען שעליהם - בבית אחת...

10 פעם אחת הלך אלעזר בדרך, ופגש מולו את רבי יוסי בן חלפתא. פנה רבי יוסי אל הבחור הגברתו, ואמר לו: "הגד נא לי. אתה ממשפחה כה נכבדה, אביך נחשב מעמודי התווך של עולם התורה, איש מיוחד וצדיק עליון, ואתה - מדוע אתה כל כך רחוק מזה? למה אינך לומד תורה?"

"ומה אעשה? - שאל אלעזר בצער - אינני מצליח! אינני מסגל! אבא שלי הוא באמת איש חכם וגאון, אבל אני לא! אני פשוט טפש מדי! אני לא בשביל למודים!" 15

"והאם אתה רוצה בכלל ללמד? - נסה רבי יוסי להבין - נניח שהיית מצליח יותר בלמודים שלך, האם היית מוכן לשבת ולשקד על הספרים ועל השעורים, ולהתחיל דרך של גדלות בתורה?"

"אם הייתי מצליח... אם הייתי יכול... - נענה אלעזר בחיוך דל - בודאי שהייתי רוצה!"

20 "הבה ננסה. אני אקח אותך תחת חסותי, וננסה להתחיל מהתחלה. אני מאמין בך, ועם דרך נכונה, אני בטוח שגם אתה יכול להצליח" אמר רבי יוסי - ואלעזר הסכים.

ימים רבים ישבו השנים יחד. אות אחר אות למדו, פרק אחר פרק שננו, עד שאלעזר החל לתפס משהו בשכלו. לאט לאט ובסבלנות התחילה התורה להתבהר במחו, והדברים כבר לא נראו רחוקים כל כך. יום אחד הכניסו רבי יוסי לבית המדרש הגדול של רבי יהודה הנשיא. רבי יהודה הפתע, ולא קבל את האורח: "מה הוא עושה כאן? עם כל הכבוד, מה לו ולבית המדרש?"

רבי יוסי ואלעזר לא התיאשו. הם פנו לבית מדרש אחר בצפורי, ושם המשיך רבי יוסי עצמו ללמד אותו. כך נמשך הדבר מספר שנים, עד שאלעזר כבר זכה לשקע בעמקה של תורה, והפך ל"רבי אלעזר". לאחר זמן חזר שוב לבית מדרשו של רבי יהודה הנשיא, וכשפתח פיו האירו דברי תורתו, עד שרבי יהודה עצמו התלהב מגדלותו, וקרא עליו את הפסוק "פרי צדיק עץ חיים".

לאחר שכבר צלל בעמקה של תורה, נטל אותו אביו, רבי שמעון, תחת חסותו, וביחד עמו התעלה במערה המפרסמת עד שהפך לאחד מ"בני העליה" המועטים, מגדולי הדור ההוא וכלל הדורות בכלל.

הנה כי כן, לאחר שאביו התיאש, המורים והרבנים התיאשו, ואפלו הוא עצמו כבר פנה לדרך אחרת - זכה רבי אלעזר והגיע למדרגה עצומה. בזכות מי? בזכות רבי יוסי. בזכות האמון שנתן בו ובזכות הדרך הנכונה שמצא ללבו.

ספורו של רבי אלעזר בן רבי שמעון – עבודה

1. בשורה 1 כתוב: צער רב היה לו לרבי שמעון בר יוחאי - מדוע הצטער רבי שמעון בר יוחאי?

2. מה פירוש הבטוי: "נטש את ספסל הלמודים" (שורה 6)?

- א. עבר ללמד במקום אחר.
- ב. השליך את הכסא עליו היה יושב בפתח.
- ג. ברח מבית הספר באמצע יום הלמודים.
- ד. הפסיק את למודיו.

3. מדוע אלעזר לא הלך בדרכי אביו ולמד תורה?

- א. כי הוא לא רצה ללמד תורה.
- ב. כי הוא העדיף לפתח את הכח במקום לפתח את המוח.
- ג. כי הוא לא הצליח לקלט ולהבין את מה שהוא למד.
- ד. בגלל התנהגותו האלימה, סלקו אותו מבית הספר.

4. כתב בלשונך את המשפט: "במקום לפתח את מוחו ונשמתו בחר לפתח את שריקיו" (שורות 6-7)?

5. בשורה 8 כתוב: "והיה מדהים את כל רואיו בכחו העצום ובתאבונו הבריא".

הבא סיפור הממחיש את כחו העצום של אלעזר?

6. מה התנאי להצלחה בלמוד תורה על פי שורות 18-20?

7. בשורות 11-12 כתוב: "אביך נחשב מעמודי התווך של עולם התורה".
במקום הבטוי מעמודי התווך ניתן לכתוב:

א. מהראשונים.

ב. מהחשובים ביותר.

ג. מהנדיבים ביותר.

8. בשורה 25 כתוב: "רבי יהודה הפתע, ולא קבל את האורח" – מדוע?

9. מה הפרוש "בני עליה"? (שורה 33)

א. בנוי למי שעולים בתורה ומתקדמים לקדוש ברוך הוא.

ב. בנוי לבני התורה ובחורי הישיבות.

ג. בנוי לעולים לירושלים בקהל.

ד. בנוי למי שהיו לומדים תורה בעלית הגג.

10. חברך הטוב מתקשה בלמודים, הוא משתדל ללמד אך לא מגיע להשגים מיוחדים,
על כן הוא חושב להפסיק ולהשתדל - מה הייתה אומר לו על פי הסיפור.
הבא דגמא מהספור.

11. א. תן שם אחר לספור!

ב. נמק, מדוע בחרת בשם זה?

12. למי הינתם ממליצים לקרוא את הסיפור הזה?
נמקו את תשובתכם על-פי הספור.

13. למי הפונה במלה **אותו** בשורה 32 ?

- א. לרבי יוסי.
- ב. לרבי שמעון.
- ג. לרבי אלעזר.
- ד. לרבי יהודה.

14. בשורה 5 כתוב: **לעמית זאת** הבן נחשב לקשה תפיסה.
במקום **לעמית זאת** אפשר לכתוב:

- א. למרות זאת.
- ב. אבל.
- ג. אף.
- ד. לכן.

15. רבי אלעזר החליט לשלח מכתב תודה לרבי יוסי על כל העזרה, הסיוע והתמיכה
שהגיש לו רבי יוסי בעבר.

כתב את המכתב כאילו הייתה אתה רבי אלעזר.

16. מה קרה אחרי מה?

פתבו מספר ליד כל משפט לפי הסדר הנכון בקטע.

אלעזר עוזב את למודי וְהוֹפֵךְ לְהִיּוֹת סָבֵל.

☐

רבי יוסי וְאֶלְעָזָר לומדים יחד תורה בציפורי.

☐

אלעזר מתקשה בלמודיו, אינו מצליח להבין את הנלמד.

☐

אלעזר מסתתר עם אביו במערה ולומד אתו שם תורה.

☐

אלעזר פוגש ברבי יוסי בן חלפתא של אביו.

☐

רבי יהודה מסרב לקבל בבית מדרשו את אלעזר.

☐

17. לפניכם רשימה של תכונות אפי:

חכמה, ישר, ענוה, סבלנות, אמצ לב

1. בחרו מתוך הרשימה תכונה אחת המתאימה לדעתכם לאפיו של רבי יוסי.

2. תארו בלשונכם מעשה אחד בספור המדגים את התכונה שבחרתם.
